

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1476

Vragen van het lid **Helder** (PVV) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *de uitzending betreffende de situatie in de justitiële jeugdinrichtingen (JJI) Teylingereind en het bericht «Lak aan regels in Teylingereind»* (ingezonden 18 januari 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 1 maart 2013).

Vraag 1

Kent u de uitzending en is het waar wat er in de uitzending wordt gemeld?¹

Antwoord 1

Ja, ik ken de uitzending. Na verificatie bij de betreffende justitiële jeugdinrichting (JJI) blijkt hetgeen wordt gemeld in de uitzending van Pownews op 16 januari 2013 grotendeels niet op feiten te zijn gebaseerd.

Jeugdigen worden niet behandeld

Sinds 2010 werken alle JJI's met de basismethodiek YOUTURN, waarmee gedurende de eerste drie maanden van het verblijf in een JJI voor alle gedetineerde jeugdigen is voorzien in een basisaanbod aan behandeling, gericht op het aanleren van een aantal basisvaardigheden. Voor jeugdigen die langer dan drie maanden in een JJI verblijven, wordt een individueel behandeltraject samengesteld. Afhankelijk van de persoonlijke problematiek (risicofactoren) worden – aanvullend op het basisaanbod – één of meerdere gedragsinterventies ingezet. Van een gebrek aan behandeling is dus geen sprake. De jongen in kwestie, herkend door de inrichting, neemt deel aan vier specifieke gedragsinterventies.

Veel ontsnappingen zonder te zijn teruggekeerd

In de periode tussen september 2012 en de uitzending in Pownews op 16 januari 2013 hebben zich drie jeugdigen uit de betreffende JJI, waaronder de jongen uit de uitzending, onttrokken aan hun begeleiding tijdens verlof. Alle drie de jongens zitten reeds geruime tijd weer binnen. Uiteraard is iedere onttrekking er één teveel. Ik ben derhalve met de sector JJI in overleg om het beleid met betrekking tot verlof aan te scherpen.

Gebruik en bezit van drank, drugs en wapens

De invoer, het bezit en gebruik van drank, drugs en wapens en mobiele telefoons in JJI's is absoluut verboden. Uit navraag bij de betreffende

¹ PowNews, 16 januari 2013, <http://www.uitzendinggemist.nl/afleveringen/1319871>

inrichting blijkt dat er softdrugs en mobiele telefoons zijn aangetroffen bij kamercontroles. Dit is uiteraard zeer ongewenst. Er zijn geen aanwijzingen dat het personeel van de betreffende JJI betrokken is geweest bij de invoer van verboden middelen. Reeds vóór de uitzending van Pownews heeft de inrichting de controles aangescherpt om de ongewenste invoer van verboden middelen en goederen beter tegen te gaan.

Vraag 2

Kent u het bericht in de Telegraaf van vandaag «Lak aan regels in Teylingereind?»²

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de controle op het totaalverbod van drug, wapens en telefoons in een JJI in de praktijk kennelijk niet werkt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen gaat u nemen om eindelijk eens jonge criminelen in de hand te houden?

Antwoord 3

In de JJI's geldt een totaalverbod op het bezit en gebruik van drugs, wapens en mobiele telefoons. Mijns inziens zijn er voldoende stevige maatregelen om de aanwezigheid van verboden middelen en goederen in JJI's tegen te gaan. Invoer is echter nooit volledig uit te sluiten. De JJI's huisvesten de zwaarste categorie probleemjongeren die geneigd zijn de regelgeving in JJI's te overtreden. Er zullen altijd jeugdigen zijn die er in slagen om de controle en het toezicht op het gebruik en bezit van contrabande te omzeilen. De JJI's hebben de opdracht om hierop blijvend alert te zijn en extra maatregelen te nemen, indien dit in hun inrichting nodig blijkt.

Vraag 4

Deelt u de mening dat er sinds de vorige escalatie in Teylingereind begin 2011 tot op heden niets is veranderd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Eind 2011 hebben de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ) en de Inspectie Jeugdzorg Teylingereind doorgelicht. De aanbevelingen, die in het inspectierapport³ worden benoemd, zijn direct door Teylingereind opgepakt. Dit blijkt te meer uit de bevindingen van de IVenJ tijdens het tussentijds toezicht op 29 november 2012: de IVenJ concludeert dat Teylingereind de verbeterpunten uit het inspectierapport merendeels voortvarend heeft opgepakt. Op mijn verzoek heeft de IVenJ naar aanleiding van de media-aandacht in 2011 over Teylingereind het aspect drugsontmoediging tijdens het doorlichtingsonderzoek grondig getoetst. De IVenJ concludeert dat er in Teylingereind sprake is van actieve drugsbestrijding die plaatsvindt op basis van het vastgestelde beleid. Naast intensieve controlemaatregelen kunnen jongeren, indien geïndiceerd, deelnemen aan de gedragsinterventie Brains4Use en wordt er aandacht besteed aan de deskundigheidsbevordering op het gebied van middelengebruik van het personeel. Op basis van het bovenstaande zijn er zijn mijns inziens geen gronden om te twijfelen aan de inzet van de inrichting om het alcohol- en druggebruik tegen te gaan.

Vraag 5

Heeft u exacte cijfers over het percentage jongeren dat zich weet te onttrekken tijdens verlof en ook welk percentage niet terugkeert? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) en de afdeling Individuele Jeugdzaken van de dienst justitiële inrichtingen (DJI) verstrekken mij de exacte cijfers, zowel van het aantal onttrekkingen alsmede van het aantal

² Telegraaf, 17 januari 2013

³ Kamerstukken II 2011/2012, 24 587, nr. 463

jeugdigen dat nadien niet terugkeert. In 2012 was er bij 0,32% van alle verlofbewegingen (zowel begeleid als onbegeleid) sprake van een onttrekking. Twee jeugdigen die zich tijdens verlof hebben onttrokken, zijn nog voortvluchtig. Er bestaan grote vermoedens dat deze twee jeugdigen in het buitenland verblijven.

Vraag 6

Deelt u de mening dat elke onttrekking er één teveel is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Uiteraard is iedere onttrekking er één teveel.

Vraag 7

Deelt u de mening dat begeleiders van verlof altijd en beter beveiligd moeten worden, aangezien het jongeren steeds weer lukt tijdens hun verlof te ontsnappen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen gaat u hiertoe nemen? Wat vindt u van een broekstok?

Antwoord 7

Na een analyse van de meest recente onttrekkingen, zoals aangekondigd in mijn antwoorden van 30 oktober 2012 op de Kamervragen van de leden Van der Steur en Van der Burg (beiden VVD)⁴, ben ik van mening dat aanscherping van het verlofbeleid wenselijk is. Ik heb de sector JJI verzocht de mogelijkheden hiertoe nader uit te werken en hierop actie te ondernemen. Over de maatregelen en de effecten daarvan zal ik de Kamer vóór het zomerreces van 2013 informeren.

De bevoegdheid van het inzetten van een broekstok is toegekend aan de directeurs van de JJI's en de selectiefunctionarissen van de afdeling Individuele Jeugdzaken van DJI. Beide functiegroepen zijn nadrukkelijk gewezen op het toepassen van dit veiligheidsmiddel bij het verlaten van de inrichting. Een structurele inzet van de broekstok acht ik niet wenselijk. Verlof maakt deel uit van de behandeling en vormt het «oefenterrein» voor de jeugdige ter voorbereiding op een terugkeer in de maatschappij. Zodoende draagt het verplichten van een broekstok niet bij aan de doelstelling van (planmatig) verlof. Zoals nu reeds het geval is, worden de risico's tijdens verlof ingeperkt door het treffen van noodzakelijk beveiligingsmaatregelen. Of de inzet van een broekstok hiervan deel uitmaakt, hangt af van de individuele casus.

Vraag 8

Bent u bereid nu voor echte maatregelen te zorgen, zodat er voor eens en altijd een einde komt aan het bezit van drugs, wapens en telefoons in JJI's? Zo nee, waarom niet? Zo ja, per wanneer en welke concrete maatregelen gaat u nemen?

Antwoord 8

Mijns inziens zijn er voldoende stevige maatregelen om de aanwezigheid van verboden middelen en goederen in JJI's tegen te gaan. Met het beschikbare pakket aan maatregelen heb ik het vertrouwen dat de aanwezigheid van contrabande in de inrichtingen geminimaliseerd is en acht ik verdere aanscherping van het beleid niet nodig. Wel heb ik de sector JJI verzocht nog scherper toe te zien om de naleving van het beleid.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Kooiman (SP), ingezonden 18 januari 2013 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr.1475)

⁴ Kamerstukken II 2012/2013, Aanhangsel Handelingen, nr. 418